

زمین‌شیمی عناصر نادر خاکی در ذخایر باریت-گالن میزبان شیلی با سن پرکامبرین، یک بررسی موردی در شمال غرب ایران

بهزاد حاج‌علیلو^{*}، بهرام وثوق^۱، محسن مؤید^۲

۱- گروه زمین‌شناسی، دانشگاه پیام نور ایران

۲- گروه زمین‌شناسی، دانشکده علوم طبیعی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

(دریافت مقاله: ۹۱/۴/۸، نسخه نهایی: ۹۱/۱۰/۳۰)

چکیده: رفتار عناصر نادر خاکی موجود در ساختار شیمی بلورین باریت برای مدت زیادی مورد توجه محققین مختلف بوده است. کانی‌سازی‌های باریت-گالن متعددی در شمال غرب ایران موجود هستند. این ذخایر میزبان رسوبی تحت کنترل گسلی، ناهم‌شیبی و دیرزادی آشکاری نسبت به میزبان شیلی پرکامبرینی (ریفئن) خود دارند. بررسی زمین‌شیمی عناصر نادر خاکی به جهت شناخت رفتار این عناصر در باریت‌ها و گالن‌های مورد مطالعه انجام شد که در این راه از داده‌های بهنجار شده به کندریت و نیز محاسبه ناهنجاری-های Eu، Ce و La استفاده گردید. بررسی عناصر نادر خاکی مؤید تفاوت الگوبندی عناصر نادر خاکی میان سنگ میزبان و کانی‌سازی‌های مورد بررسی است. باریت‌ها در محیط اکسیدان و گالن‌ها در محیط احیایی تشکیل شده‌اند؛ علاوه بر آن باریت تشکیل دهنده باریت‌ها منشأ آتشفشانی دارد. نهایتاً به نظر می‌رسد که کانی‌سازی در شرایط اختلاط سیالات گرمایی شوراب رخ داده باشد.

واژه‌های کلیدی: باریت؛ گالن؛ زمین‌شیمی؛ کانی‌سازی؛ پرکامبرین؛ شیلی.